

Arhus Kommunes
arbejdspladskonference 2020

Køreplan for bedre trivsel i samarbejde med frivillighed

Hvortfor samarbejde med frivillige?

Byrådets vision er, at Aarhus skal være en god by for alle. Det kræver, at alle gode kræfter har mulighed for at tage del i arbejdet og ansvaret for at udvikle vores fælles by, og vi som kommunale arbejdspladser giver plads og inviterer ind. Vi er godt på vej. Mange arbejdspladser i Aarhus er allerede langt i udviklingen af nye åbne møder at organisere opgaveløsningen på. Og vi kan se, hvor meget kvalitet det giver, når vi i fællesskab udvikler og "lever" vores by!

I Aarhus har vi et mål om, at det skal være nemt, tilgængeligt og sjovt, ikke blot for de frivillige, men også for medarbejderne. Arbejdspladserne har en særlig rolle i at nå dette mål, og Arbejdspladsejeren og kommunens retningsslinje for frivillighed og medborgerskab, giver os nogle konkrete opgaver. Denne guide giver jer tre måder at kategorisere samarbejde med frivillige og en køreplan for de opgaver i som arbejdspladser skal have fokus på.

Hvilken type samarbejde?

Frivillige bidrager på mange måder og mange steder i kommunen. Derfor kan det være svært at navigere i, hvilke regler og rammer man som arbejdsplads skal være opmærksom på, når man indgår i et samarbejde.

I denne guide inddeler vi frivillige i tre kategorier, som I typisk kan møde i forbindelse med jeres arbejde. Guiden er ikke fuldkommen, men nærmere et overblik over hvilke ansvarsområder arbejdspladsen har i forhold til hver kategori.

Måske I aldrig har samarbejdet med frivillige før? Måske I har drøftet det? Eller måske I allerede har flere samarbejder i rygsækken? Uanset hvor I befinder jer, så håber vi, at denne køreplan kan bidrage positivt på rejsen mod frivillighed.

Kommunalt organiseret

- De kommunalt organiserede er direkte tilknyttet den lokale arbejdsplads, som f.eks. lokalcentre og skoler, eller tilknyttet ved afvikling af større kommunale begivenheder og events.
- Der foreligger altid en skriftlig eller mundtlig samarbejdsaftale, som giver arbejdspladsen et ansvar for den frivillige.
- De fast tilknyttede:** Besøgsvenner, medborger-guider, rundvisere, skoleonkler- og tanter eller cafe-frivillige
- De løst tilknyttede:** Frivillige ved VM i sejlsport, The Tall Ship Races, skole OL, høstfester og lokale events

Anden organisering

- Anden organisering er kendetegnet ved, at deres identitet og tilhørsforhold er knyttet til den pågældende forening, organisation eller virksomhed. Derfor er det foreningen, organisationen eller den enkelte virksomhed som har arbejdsgiveransvaret og skal opfylde arbejdsmiljøloven.
- Eksempler:** Sportsforeninger, lektiehjælper fra en forening, gå-venner, ældresagen og Røde Kors besøgstjeneste, Leg på plejehjem

Ikke organiseret

- Denne kategori beskriver de frivillige, som har en sag. Deres engagement er bundet op på sagen, og de har således ingen fast aftale.
- Eksempler:** Bisiddere, forældre som leger med i SFO, flytteordninger, skraldesamlere, pårørende som spiller spil, venlig-boere, Gladere gader borgergruppe, unge koncertarrangører

Er I klar til at samarbejde?

I Aarhus Kommune har byrådet og direktørerne valgt, at fremtiden skal gå mod øget samarbejde med frivillige fra det civile samfund og erhverv. Det er i tråd med en generel bevægelse i samfundet, hvor borgere, erhverv og foreninger aktivt ønsker at tage ansvar for udviklingen af vores by.

Men det stiller nye krav til arbejdspladserne på den enkelte arbejdsplads, som skal sikre et godt arbejdsmiljø for alle – både for medarbejdere som skal samarbejde med frivillige, men vi skal også sikre det gode arbejdsmiljø for dem, vi samarbejder med.

Denne guide giver jer en køreplan for samarbejdet med frivillige. Med den i hånden kan I danne jer et overblik over, hvor I befinder jer i dag, og hvad der muligvis skal til for, at I bliver klar til at samarbejde med flere – samtidig med, at I sikrer et godt arbejdsmiljø for alle!

Læs mere på AarhusIntra

Retningsslinjen for frivillighed og medborgerskab
Medborgerskabspolitikken
Kommune Forra

*Køreplanen er udviklet til Aarhus Kommunes
arbejdspladskonference 2020.*

Udgivet januar 2020

*Spørgsmål og kommentarer kan sendes til
apjen@aarhus.dk*

Køreplan for bedre trivsel i samarbejde med frivillighed

Brug denne køreplan, når I vil styrke arbejdspladsen og jeres formål gennem samarbejde med frivillige.

Zone 1 Startzonen

- **Drøftelser**
Hvad kan I samarbejde med frivillige om, så det skaber ekstra kvalitet på jeres arbejdsplads? Hvilken værdi giver det? Hvad kan I tilbyde frivillige på vores arbejdsplads? Hvilke muligheder og udfordringer er der forbundet med at samarbejde med frivillige?
- **Klar til samarbejde**
Hvilken af de tre kategorier af frivillige er mest oplagt for jer at samarbejde med?
 - **Kommunalt organiseret:** Den kommunale arbejdsplads har arbejdsgiveransvar.
 - **Anden organisering:** Foreningen, organisationen eller erhverv har arbejdsgiveransvaret.
 - **Ikke organiseret:** Ikke noget arbejdsgiveransvar.

Zone 2 Frivilligparatzonen

- **Regler og rammer**
 - Frivillige er et vigtigt **supplement** til vores kerneopgaver i kommunen, og vi er forpligtede til at skabe gode rammer og forventningsafstemning.
 - Kommunale ledere har også arbejdsgiveransvar for frivillige på arbejdspladsen.
 - Frivillige er omfattet af reglerne i arbejdsmiljøloven.
Se retningslinjen for frivillighed og medborgerskab
- **Den åbne dør**
 - Er I – eller kan I blive – et sted, der tiltrækker frivillige?
 - Inviterer I til samarbejde og deltagelse? Det gælder både jeres fysiske rammer, og når I møder borgere og online.
 - Hvordan kan flere frivillige få ejerskab til jeres faciliteter og sag?
- **Opsøgende på frivillige**
Rekruttering kan foregå på mange måder og gennem mange kanaler.
 - **Allekald** – lokale facebookgrupper, opslag i supermarkedet
 - **Mårettet** – gå efter specifik borgergruppe eller forening.
 - **Spot de lokale kræfter** – er der særlige ressourcer i lokalområdet?
- **Den gode start**
En god start er vigtig for et godt samarbejde, men hvad indebærer den? Hvordan skal et introforløb se ud hos jer?
- **Forventninger**
Hvilke forventninger har I til hinanden og til samarbejdet? Er det tydeligt for de frivillige, hvilke forventninger der er til deres indsats, og hvor meget de skal bidrage?
- **Instruktion**
Hvilke instruktioner skal I give? Hvad skal I skrive ned, og hvad kan klares med dialog?
- **Dokumentation**
Ved et stort antal frivillige kan I nogle gange have brug for, at de frivillige instruerer hinanden. Hvordan dokumenterer I dette?

Zone 3 Samarbejdszonen

- **Fastholdelse af samarbejdet**
Hvordan fastholder vi gejst og engagement?
Overvej:
 - Gør samarbejdet en positiv forskel for nogen?
 - Er det sjovt?
 - Oplever de frivillige tilknytning, fællesskab og anerkendelse?
- **Den gode afsked**
Et godt samarbejde bør afsluttes på en god måde, men hvad indebærer det?
 - Afslut samarbejdet i god tid, før det bliver en belastning.
 - Hold en god afsluttende samtale med fokus på formålet.
 - Hjælp den frivillige til at undgå lignende situationer.